1849. No. 79.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 2 October.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentien van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat.

Gij ziet het, geachte lezer, de Drentsche Courant *verschijnt in een nieuw kleed; zij heeft hierdoor aan het van sommige kanten te kennen gegeven verlangen voldaan, haar uiterlijk opgesierd en zich in de gelegenheid gesteld, om meer dan tot nu toe en vooral buitenlandsch nieuws in hare kolommen op te nemen. Zij hoopt dan ook, dat hare geabonneerden er geene bedenkingen tegen zullen hebben, om iets bij te dragen tot bekostiging van haar nieuw en ruimer kleed, waartoe de abonnementsprijs met* 10 *centen in het kwartaal verhoogd is. De Redactie zal zich voor de opofferingen van hare zijde en voor de meerdere moeite genoegzaam beloond achten door de gelegenheid, welke zij thans heeft, om meer aan hare geabonneerden te kunnen leveren.*

RED.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad ASSEN, brengen bij dezen ter kennisse, dat, volgens schrijven van den Heer Garnizoens-kommandant te dezer stede van heden No. 102, het *schieten naar den schijf* op aanstaanden woensdag den 3 October, van des voordemiddags 9 tot des namiddags ten 2 ure, door de manschappen van 't hier in garnizoen liggend detachement zal plaats hebben op het voetpad bij het huis van *Bouke Hoogeveen*, links van den nieuwen weg naar 't gehucht ter Aart, in de rigting van de Kolonie Veenhuizen; zullende in de verlenging van die lijn, de plaats worden aangewezen door eene rigtvlag op den hoek van 't links gelegen stuk grond, beplant met jong houtgewas. En zal deze ter waarschuwing worden opgenomen in de *Drentsche Courant.*

Assen, den 29 *September* 1849.

Burgem. en Weth. der Stad Assen. H. J. OOSTING,
Van wege Dezelve, MEINSMA.

De Commissarissen uit de Commissie van Landbouw in Drenthe, ter bevordering der Paardenfokkerij, maken bekend, dat, bij de op heden gehoudene keuring, de eerste premie is toegekend aan *R. Smeenge*, te Loon, onder Assen, voor eenen zwarten hengst, oud zes jaren; — de tweede aan *J. Struik*, te Yde, gemeente Vries, voor eenen zwarten hengst, oud vijf jaren, en dat is afgekeurd een bruin-bles hengst, oud 16 jaren, van *H. Hingstman*, te Ballo, gemeente Rolde.

Assen, 1 *Oct.* 1849.
Van wege de Commissarissen voorn., H. TONCKENS, *Secretaris.*

Nederland.

30 *Sept.* — De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft 26 dezer het Adres van antwoord op de Troonrede, na eenige discussien, onveranderd aangenomen, met 49 tegen 5 stemmen.

— Commissien uit de Eerste en Tweede Kamer der Staten Gen. hebben de adressen van antwoord op de troonrede aan Z.M. aangeboden. De Koning heeft hierop geantwoord, en, onder anderen, aan de Commissie uit de Tweede Kamer gezegd: Indien ik het opregtelijk betreur, dat de gezamenlijke raadslieden, aan welke ik mijn vertrouwen geschonken had, niet dezelfde overeenstemming bij de Kamer hebben mogen vinden, vlei ik mij nogtans, de daaruit ontstane moeijelijkheid weldra te zullen kunnen opheffen, en ook hierdoor den weg te banen tot eene welwillende en krachtige zamenwerking der onderscheidene takken van de Wetgevende Magt."

— De *Staatscourant* van 29 dezer bevat het adres, waarbij de gezamentlijke Ministers hun ontslag aan den Koning hebben gevraagd; als reden voor dit verzoek wordt daarin opgegeven, dat zij, hoewel steeds het vertrouwen van Z.M. bezittende, echter het vertrouwen van de Tweede Kamer misten. Ten aanzien van het punt, waarom de Ministers thans zijn afgetreden, komt daarin het volgende voor: „Zoo ooit, dan is op dit oogenblik en ten einde niet andermaal een kostbare tijd onvruchtbaar voorbijga, de noodzakelijkheid geboren, dat U. M. omringd zij van raadslieden, die niet alleen het vertrouwen bezitten van U. M., maar die ook met grond een ondersteunend vertrouwen bij de Vertegenwoordiging wachten mogen.

— Er is nog niets zekers bekend omtrent de zamenstelling van een nieuw ministerie, er schijnen onderscheidene mannen gevraagd te zijn, om eene portefeulle aan te nemen, die zulks echter hebben geweigerd. Ten aanzien van den heer *Thorbecke* meldt het *Zondagsblad*: Uit eene goede bron vernemen wij, dat de heer *Thorbecke* geweigerd heeft in het ministerie te treden, in weêrwil dat de partij, die hem in de Tweede Kamer aankleeft, al het mogelijke aanwendt om hem eene portefeuille te doen aannemen. Mannen echter, die de zaken dieper inzien en den heer *Thorbecke* kunnen waarderen, zijn van gevoelen, dat de hoogleeraar meer talent bezit voor de theorie der Staatkunde, dan voor het werkelijke ministeriële leven. Zij noemen die weigering eene daad van voorzigtige wijsheid; want de heer *Thorbecke* staat tot dusverre hoog aangeschreven in het vertrouwen en het uitzigt der natie; maar indien hij eene portefeuille aannam, zou hij het, even als zoo vele anderen, bezwaarlijk kunnen houden, en met zijne aftreding zou hij gewis zijne populariteit verliezen. 't Is intusschen voor 's lands welvaart te betreuren dat er telkens veranderingen in het ministerie plaats grijpen. De hoofd-ambtenaren klagen met regt over den nadeeligen invloed. die zulks uitoefent op den gang der zaken in de ministerien; want telkens komt een nieuwe minister afbreken, wat de vorige ten halve heeft opgebouwd. — Ten aanzien van den heer *van Hall* berigt hetzelfde blad: Genoegzaam uit den eigen mond van den heer *van Hall*, kunnen wij mededeelen, dat hij geenszins voornemens is, ooit weêr deel te nemen aan eenig ministerieel bewind. Hij is vroeger minister geweest en daarom verlangt hij het nooit meer te worden. Dit sluit echter niet uit dat de belangen van het vaderland hem niet ter harte zouden gaan. Het ijverig waarnemen van zijn lidmaatschap der Tweede Kamer bewijst dat hij zich niet aan de zorg van 's lands zaken wil onttrekken; maar eene portefeuille verlangt de voormalige minister niet.

— Onder dagteekening van den 12den September l.l. heeft de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke belast is geworden met het onderzoek van het verslag over het armwezen, gedurende het jaar 1847, bestaande uit de heeren *van Heloma*, *v. d. Heiden*, *Groen*, *Lotzy* en *Sloet*, berigt deswege uitgebragt. — De commissie besluit met de verklaring, dat de toestand van het armwezen allezins *ongunstig* is; — dat de middelen ter bestrijding der armoede niet voldoende zijn; — dat, met het aangroeijend aantal hulpbehoevenden, de toekomst bekommerend wordt, en krachtige maatregelen tot herstel vordert; — dat daartoe de vereenigde werking van de Regering, plaatselijke en armbesturen, liefdadige instellingen en menschlievende genootschappen wordt vereischt. De commissie stelt alzoo voor, dat de Kamer der Regering haren dank zal betuigen voor de meer dan gewone zorg, bij het opmaken van dit verslag aangewend; — haar leedwezen, dat daarin geene mededeeling wordt gevonden van de uitkomsten, waartoe de overweging der bescheiden het hoog bestuur, ter voorbereiding der gewigtige wetgeving op het armwezen, heeft gebragt, — en haren wensch, dat, zoo mogelijk, reeds in den aanvang der volgende zitting, eene nieuwe wet op dit onderwerp, in al zijn omvang, zal worden voorgesteld.

— Vrijdag avond ten negen uur, is Z. K. H. Prins *Hendrik* met H. D. adjudant *van Rappard*, den generaal-majoor *van Omphal* en den eersten luitenant *van Goedecke*, adjudant des konings, naar Luxemburg vertrokken, om de stenden te openen.

— Gedurende de thans aanwezige ministeriële crisis mag niet uit het oog worden verloren, dat Z.K. Hoogheid Prins *Frederik* zich bijzonder aan den tegenwoordigen stand van zaken laat gelegen liggen. Z. K. H. werkt ijverig in zijn kabinet en houdt drukke conferentiën met hoog geplaatste personen. Reeds voor drie weken had Z. H. naar Berlijn moeten vertrekken; maar om het gewigt der tegenwoordige gebeurtenissen is die reis uitgesteld. *(Zond.)*

— Met de overlandpost zijn berigten van Batavia aangebragt tot 28 Julij. De Gouv.-Generaal had een dagorder uitgevaardigd, waarin gezegd wordt: „De eer onzer wapenen en van de oud-Hollandsche vlag is op Bali gehandhaafd, en ontzag is ingescherpt voor Neêrlands heerschappij in Oostindie. 's Konings land- en zeemagt hebben zich weder verdienstelijk gemaakt bij het Vaderland." — De troepen, welke deelgenomen hebben aan de expeditie en reeds teruggekeerd zijn, heeft men zoowel te Soerabaija als te Batavia met vele vreugdeblijken ontvangen. — De Luitenant-Generaal Hertog *van Saksen-Weimar* had den 25 Junij het hoofdkwartier der derde Balische expeditie verlaten, en was den 4 Julij over Soerabaija te Batavia teruggekeerd Vóór zijn vertrek had hij den nieuwen vorst van Beliling, *Déwa Gedeh Tankeban*, radja van Banglie, bevestigd, en den luitenant-kolonel *J. van Swieten*, bijgestaan door den kapitein-adjudant *Th. van Capellen*, met de onderhandelingen en verdere schikkingen belast. — De nieuwe vorst van Djambrana is den 29sten Junij te Banjoewangie bevestigd, en tot de onderteekening der contracten toegelaten. — De Vorsten van het zuidelijk deel van Bali zijn vervolgens door de nederlandsche gevolmagtigden uitgenoodigd, om zich den 8sten Julij te Bali Badong, en wel te Kota, in de woning van den nederlandschen agent *J. M. Lange*, te vereenigen, ten einde met de voorwaarden van vrede van het nederlandsche gouvernement te worden bekend gemaakt, en over de Balische belangen te worden gehoord. Het door de Vorsten op deze uitnoodiging gegeven antwoord was in allen opzigte voldoende; allen namen dezelve aan. Met de op den 14den verzamelde Vorsten is eene voorloopige bijeenkomst gehouden, ten doel hebbende, de artikelen van het contract te bespreken en te overleggen. Twee punten werden daar tot nadere toelichting voorgebragt, getuigende van den wensch, die de gezamenlijke Vorsten koesterden, om alles te vermijden, wat aanleiding tot botsingen zou kunnen geven. Deze punten hadden betrekking tot het strandregt en tot den handel in slaven. Omtrent beide zijn voldoende ophelderingen gegeven en de noodige bepalingen gemaakt. Eindelijk zijn den 15den Julij de acten van overeenkomst, zonder tegenwerping, geteekend. De gezamenlijke Vorsten hadden een gevolg medegebragt, 't welk bijna 30,000 man telde, die allen op kosten van den Vorst van Kassieman, of eigenlijk op die van den bandor, den heer *Lange*, gehuisvest en gevoed werden. Al de Vorsten waren vol pligtplegingen en herhaalden meermalen den wensch, om voortaan met het gouvernement in vriendschap te blijven. — Te Komring, in de residentie Palembang, hadden de inwoners besloten zekere belasting niet te betalen, hetwelk onlusten ten gevolge heeft gehad. De Regering zou drie oorlogsstoombooten en een duizendtal soldaten derwaarts zenden.

— Den 29 jl. is te Amsterdam berigt aangekomen, dat de stoomboot *Willem I* op 8 September te Palermo is gearriveerd. H.K.H. Prinses *Marianne* der Nederlanden zou van daar spoedig de reis naar Jaffa over Messina voortzetten.

— Te Zwolle blijft de cholera sterk afnemen, terwijl te Groningen van 24—27 1 persoon is aangetast, 1 overl., 18 herst., 18 nog in beh.

— Den 27 is te Leiden de tentoonstelling der Hollandsche Maatschappij van Landbouw geopend. Er was een groote toeloop van bezigtigers, zelfs uit verwijderde plaatsen; ook prins *Frederik* vereerde de tentoonstelling met zijne tegenwoordigheid; zij verdient het ook in alle opzigten. Eene zeer groote menigte voorwerpen, zoo tot den akkerbouw als tot den veeteelt, tot zuivelbereiding, houtteelt en bloemkweekerij betrekking hebbende, zijn er ingezonden; het aantal nommers waaronder zij in de Naamlijst vermeld staan, bedraagt ongeveer acht honderd, waartoe blijkens de lijst een getal van ruim tweehonderd inzenders het hunne hebben bijgedragen.

Op deze tentoonstelling is een os te zien, geboren den den 6 Maart 1844, wegende ongeveer 3500 pond. Dit schoone dier, hetwelk ieders aandacht trekt, behoort aan *Rooke Schrijver* te Sillershoek.

— Te Urk is beroepen Ds. *J. P. van Hall*, vroeger predikant te Cadzand; te Makkinga (Vriesland) de candidaat *H. D. Ouwersloot*.

— Van de uitgebreide, bij oostewind droogloopende vlakten weerzijds van den havenmond van Blokzijl, werd voor eenigen tijd een gedeelte omkaad. Sedert is die voorheen dorre zandvlakte in korten tijd met zeer vette sliblagen buitengewoon opgehoogd, zoodat zij bij gewonen dagelijkschen stand der zee reeds droog ligt en met gras en struikgewassen overdekt is. Dit bewijst de ongegrondheid der bewering, dat de indijking van dezen strandbodem geen voordeel zou opleveren. *(Overijss. Ct)*

— Men herinnert zich het verhaal aangaande den doofstomme, die door de cholera aangetast, met gehoor en spraak werd bedeeld en ook den twijfel, die menigeen daaromtrent opperde. Welnu, de *Zierikzeesche Nieuwsbode* noemt dien man, zich noemende *Anthonij van Kuyk*, een bedrieger die nooit doofstom was en zich slechts zoo hield, om medelijden optewekken. Zijn ware naam is *Gillis van de Singel*. *(Amst. Ct.)*

— Te Singapore klaagt men sterk over tijgers. Sedert het begin van dit jaar zijn omstreeks die plaats niet minder dan 400 Chinezen de slagtoffers van die beesten geworden.

Buitenland.

30 *Sept.* — De Paus heeft een manifest afgekondigd betrekkelijk den aanstaanden regeringsvorm zijner staten. Hij zegt aan zijne onderdanen ruime deelneming toe in het bestuur der gemeentelijke en der provinciale aangelegenheden, die het algemeen zoo veel nader aangaan en zoo veel beter bekend zijn; doch de leiding der staatsaangelegenheden behoudt hij geheel aan zich; hij wil alleen raad innemen, in financieële zaken van eene soort van volksvertegenwoordiging en in de overige staats-aangelegenheden van een door hem zelven benoemden staatsraad. De H. Vader, na de ondervinding die hij opgedaan heeft van de zwakheid en onverschilligheid der meerderheid en van de slechtheid der minderheid, acht de politieke vrijheid een gevaarlijk geschenk, hetwelk hij met mate moet uitdeelen. Verder heeft de Paus eene amnestie uitgevaardigd, die geenszins *barmhartig* is. Verbetering der burgerlijke- en strafwetgeving zegt de Paus ook toe, maar geen bestuur van leeken. Aan de vorderingen van den brief des Presidents der Fransche Republiek is derhalve in geen enkel opzigt voldaan. Welke houding de Fransche regering nu aannemen zal, blijkt nog niet. De beurs bleef te Parijs bij het bekend worden der Pauselijke besluiten vrij kalm. — Dit manifest en deze amnestie zijn den 19 te Rome aangeplakt, en hebben er, naar van zeer goederhand gemeld wordt, de algemeene verbittering vermeerderd; op onderscheiden plaatsen werden dezelve door 't volk afgerukt of beslijkt; de orde is echter nergens gestoord. In eene vergadering van Kardinalen, den 10 te Portici gehouden, was men het over het manifest en de amnestie spoedig eens, maar niet over 's Pausen toekomstig verblijf. Het schijnt, dat de Paus in Oct. naar zijne staten zal terugkeeren, en eerst te Benevent en verder te Loretto zich zal ophouden; Rome kwam niet in aanmerking.

— Nadat voor eenigen tijd te Perleberg in Pruissen een valsche munter gearresteerd was, kwam men dezer dagen weder in den omtrek van Oranienburg eene valsch-munterij op het spoor, en wel boven in een molen. Er was echter in dit verheven laboratorium nog niet veel gewerkt, want men had nog maar weinige twee-Thalerstukken vervaardigd en uitgegeven. Voor de regtbank verklaarde de molenaar, dat hij een gedeelte van zijn molen voor zulk eene werkplaats had afgestaan, om de dieven, ingeval zij aldaar mogten inbreken, te ontdekken. Dit kon dan gemakkelijk geschieden, want zij zouden immers het gestolen valsche geld uitgeven! Zijn mede-fabrijkant, een bladschrijver uit Berlijn, oefende het bedrijf uit, om andere redenen. Deze zeide, een hartstogtelijk liefhebber te zijn van munten, maar de bladschrijverij was nu juist geen handwerk, dat zijn wensch, om een muntkabinet te bezitten, kon verwezenlijken. Het was daarom alleen, dat hij het plan maakte en uitvoerde, om voor zich zelven muntstukken uit verschillende tijdvakken te vervaardigen. De zaak komt weldra voor de jury.

— Uit Stuttgardt schrijft men, dat de Koning van Wurtemberg zijn 68sten verjaardag, welke op 27 Sept. inviel, niet in zijne residentie zoude doorbrengen, daar hij zich op reis had begeven, om zijne dochter, de Koningin der Nederlanden, welke haren doorluchtigen vader komt bezoeken, te gemoet te gaan.

— Men schrijft uit Warschau, dat Z.M. de Keizer van Rusland, op de tijding van het dempen van den Hongaarschen opstand, drie personen, schuldig aan poging tot een aanslag op zijn leven, de vrijheid schonk. Hij bezocht die gevangenen in den kerker, bragt hun het afschuwelijke van de beraamde misdaad onder het oog, en op de eenvoudige belofte van berouw en verbetering werden zij ontslagen.

— De Porte weigert de uitlevering van de door Rusland en Oostenrijk gevraagde Hongaarsche vlugtelingen; men meldt deswege, dat de gezanten der genoemde rijken aan hunne respective hoven om instructien gevraagd en daarbij het denkbeeld van hunne paspoorten te nemen geopperd hebben.

— De heer *Cobden* heeft in eenen brief de vrienden des vredes opgeroepen, om de Oostenrijksche geldleening zoo veel mogelijk te beletten of afbreuk te doen.

Assen, 1 October.

— Te Assen zijn van 27 Sept. tot 1 Oct. bijgekomen 3 cholera-lijders (te Kloosterveen), 3 overl., geene herst., 1 nog in beh.

— Van 18 tot 23 Sept. jl. zijn te Coevorden 21 cholera-lijders bijgekomen, makende met de 3 nog in beh. ge-

blevene personen 24; van 23-28 heeft zich geen nieuw cholera-geval voorgedaan, terwijl sedert 24 geen sterfgeval heeft plaats gehad; van bovenbedoelde 24 lijders zijn 12 overleden, 8 herst. en 4 nog in beh. Van stadswege zijn twee personen aangesteld, om de besmette huizen te reinigen en te berooken, en om de cholera-lijders te kisten. De behoeftige lijders worden door de Diaconien van de benoodigde geneeskundige behandeling, verzorging en oppassing voorzien. Eene buitengewone collecte, door de Diakenen ten behoeve der cholera-lijders gedaan, heeft opgebragt *f* 162-82. — Te Smilde zijn van 13 tot 27 dezer door de cholera aangetast 3 personen, overl. 2, herst. 3, in beh. gebl. 1.

— Ten gevolge van de reorganisatie van het wapen der kavallerie, zal er eene verandering in de tegenwoordige standplaatsen der korpsen plaats hebben; zoo zal het 4e eskadron van het 3e regement Dragonders, thans te Groningen en Winschoten gestationneerd, den 5 en 6 Oct. deze plaatsen verlaten, om zich naar Deventer te begeven; terwijl den 22 en 23 daaraanvolgende het 4e eskadron van het 4e regement Dragonders van Deventer te Groningen en Winschoten zal aankomen; zullende deze troepen, bij hun doormarsch door dit gewest, nachtkwartier houden: die van en naar Winschoten te Rolde, Beilen, Hoogeveen en Meppel, die van en naar Groningen te Assen, Diever en Meppel.

— In de maand Julij zijn 254 schepen de geheele Drentsche Hoofdvaart afgevaren en 34 een gedeelte van dezelve, behalve de veer- en trekschepen; in die maand zijn er 551 dagwerken turf afgevoerd; de vaart is gedurende deze maand een tijd lang tot het doen van reparatien gesloten geweest. — Over de maand Augustus zijn, behalve de trek- en veerschepen, 406 schepen de geheele en 29 een gedeelte der Hoofdvaart afgevaren; in deze maand zijn 902 dagwerken turf afgevoerd.

— Te Ansen, gemeente Ruinen, is weder eene koe aan de longziekte gestorven. — Te de Wijk is bij den landbouwer *H. Lokken* op nieuw een rund door de longziekte aangetast. — Op de algemeene weide de Stroovledders onder Dwingeloo heeft zich de longziekte weder bij twee jongbeesten geopenbaard. In het dorp Dwingeloo zelf verspreidt zich deze gevreesde ziekte meer en meer; hoewel de besmetting langzaam voortgaat, wordt de eene stal na de andere aangetast; men is beducht, dat dezelve zich nog op meerdere stallen zal openbaren, wanneer het vee gestald zal zijn.

— Op de jaarmarkt, den 25 dezer te Roden gehouden, waren aangebragt 1754 paarden voor rijtuigen, 557 losse paarden, 192 veulens, 470 runderen, 1947 schapen, 357 varkens, 124 bindels Drentsch en 40 bindels Vriesch vlas. Paarden waren slap in prijs, veulens en enters iets beter, van runderen zijn vele onverkocht gebleven; schapen en varkens waren niet duur; echter is genoegzaam al het aangevoerde verkocht. Het Drentsch vlas gold van *f* 1-50 tot *f* 2 per bindel, het Vriesche van *f* 1 tot *f* 1-25.

— Den 27 dezer zijn te Hoogeveen weder twee nieuwe cholera-lijders bijgekomen, waarvan den 28 reeds een was overleden, terwijl de andere nog in behandeling was, hetgeen mede het geval was met den lijder, den 21 dezer aangetast.

° *Coevorden* 30 *Sept.* Door de stemgeregtigden alhier is de heer *J. M. Bergman Jr* in plaats van wijlen den heer *J. M. Bergmann Sr* gekozen tot lid van 't stedelijk kieskollegie.

— De nommering der huizen te Parijs kost aan de stad 100,000 francs. De kosten der verkiezingen in April j.l., zonder het drukken der stembiljetten te rekenen, waren voor Parijs 55,000 fr.

— Volgens de *Wanderer* is het voor Komorn vrij stil, eenige weinig beduidende voorposten-gevechten uitgezonderd. In het bivouak voor de vesting houdt men het voor zeker dat deze moet vallen, maar welligt tot grooten prijs. Het belegerings-corps zou nu reeds 90,000 man tellen, verdeeld in 38 brigades. Het beslaat een kring van meer dan 10 mijlen omtrek en het zal der bezetting wel onmogelijk zijn ergens door te breken. Men verwachtte op 30e dezer, Paixhans-geschut van Venetie en als dit is aangekomen, zal de dans beginnen.

— 26 Sept. jl. vonden eenige werklieden, die fusten verplaatsten in de Londensche dokken, een welbewaard mansgeraamte in een ledig vat, dat daar reeds ongeveer vijf jaren gelegen had. Men vermoedt, dat dit het geraamte zal zijn van eenen matroos van een of ander vreemd schip, aan wien zijne kameraden deze zonderlinge begraafplaats gegeven hebben.

— De Sardinische Regering heeft den heer *Mamiani*, gewezen Minister der Romeinsche Republiek, opgedragen, om eene lijkrede te houden op Koning *Karel Albert* in de Cathedraal Kerk te Genua, bij de aankomst van het lijk, hetwelk uit Portugal wordt overgevoerd. De geestelijkheid van Genua is daartegen opgekomen, uithoofde iemand, tegen wien de kerkelijke ban uitgesproken is, in geen kerk het woord mogt voeren. Maar de Regering heeft volgehouden en *Mamiani* blijft met die eervolle taak belast.

— Te Londen is thans te zien een der grootste klompen goud tot nog toe in Californie gevonden; het weegt 6¼ pond en wordt op 500 p.st. (*f* 4200) geschat.

DE POST VAN 2½ uur brengt weinig nieuws aan.

— De Minister van Binn. Zaken heeft de Ged. Staten der onderscheidene provincien verwittigd, dat de nadeelige staat van het fonds van den landbouw niet toelaat, om daaruit schadevergoedingen voor verlies van vee te voldoen, en hen uitgenoodigd, om te zorgen, dat voortaan geenerhande afmakingen van gezond of ziek vee, ten laste van bedoeld fonds, meer plaats hebben. De Min. heeft wijders Ged. Staten verzocht, om de bepalingen van het strafwetboek nopens het aangeven en opgesloten houden van besmet of verdacht vee voortdurend behoorlijk te handhaven.

— Men verhaalt, dat in eene onlangs te Weenen gehoudene vergadering van hoofd-officieren verzekerd werd, de verovering van Komorn ten koste van 30,000 man te kunnen bewerkstelligen. De aldaar aanwezige maarschalk *Radetzky* verklaarde echter, die vesting met drie man in zijn bezit te kunnen krijgen, namelijk met eenen parlementair en twee trompetters, die aan het garnizoen amnestie verkondigden.

— Men meldt uit Milaan, dat het stedelijk bestuur van het militaire gezag eene rekening ontvangen heeft van de uitgaven, die bij de beruchte strafoefening met stokslagen ten gevolge van de voorvallen van 18 Aug. zijn gemaakt. In dit curieuse stuk wordt opgave gedaan van hetgeen bij die gelegenheid is uitgegeven voor de stokken, de azijn, het zout, enz., alles ten bedrage van 32 gulden.

— Als waarschuwend voorbeeld, kan het volgende betreurenswaardig ongeluk dienen, hetwelk onlangs in eene apotheek te Marseille heeft plaats gehad. Een leerling aldaar had de onvoorzigtigheid, om eene flesch met aether te openen, terwijl hij eene brandende cigaar in de hand hield. Het geestrijk vocht ontvlamde en op één oogenblik was de ongelukkige als met vlammen overdekt en vreesselijk aan het gelaat en de bovenste ligchaamsdeelen gebrand. Na terstond onder het water gedompeld te zijn, werd hij spoedig van de plaats des ongeluks verwijderd, en ofschoon zijn leven geen gevaar loopt, zal de genezing zeer langzaam volgen. Ongelukkig echter was het ongeval dezen leerling overgekomen niet het eenige. Ook het houtwerk werd spoedig aangetast, zoodat de brand, door nieuwen voorraad gevoed, een vrij hevig aanzien kreeg.

Oude Onderwijzers. — Pensioenfonds.

Met de grootste belangstelling zag men reeds sedert lang een wetsontwerp op het openbaar onderwijs hier te lande te gemoet. Bij het in de Grondwet toegestane beginsel van vrijheid van onderwijs, vreesden velen, dat het onderwijs zelf daarbij zeer zou lijden, en meer een handwerk dan een vormingswerk zou worden. Ondertusschen, het ontwerp kwam en heeft algemeen eenen goeden indruk gemaakt, en men vleit zich, indien het niet bij de aanstaande discussiën in de Kamers te zeer veranderd wordt, dat het veel goeds te weeg zal kunnen brengen. Niet alleen toch wordt de gelegenheid aan allen, die zulks wenschen, aangeboden, om gebruik te maken van het onderwijs, maar ook is daarbij het tijdelijk bestaan der Onderwijzers, zoo onafscheidelijk van een goed onderwijs, gewaarborgd.

Evenwel meenen wij, dat het in dit opzigt nog één groot gebrek heeft. Zal toch een onderwijzer niet door te groote zorgen gedrukt worden, dan meenen wij, dat ook zijne toekomst moet zijn verzekerd. En dit is bij het aanhangige wetsontwerp niet het geval. Elke andere openbare betrekking is in dit opzigt gewaarborgd, en alleen de betrekking van onderwijzer niet. En is er ééne betrekking, die zulks noodig heeft, dan is het gewis die van onderwijzer. Na wel volbragten taak moet de Onderwijzer der jeugd gerust en zonder zorgen in den ouden dag zijnen post kunnen nederleggen. Verdient de man zulks niet, die, meer dan in eenige andere betrekking kan geschieden, zich geheel heeft toegewijd aan het heil der maatschappij? En van het grootste belang is zulks voor een goed onderwijs. Is er ééne betrekking, die geestkracht en helderheid van verstand vereischt, dan is het die van onderwijzer. De Onderwijzer toch moet dagelijks met kinderen omgaan, die in alle opzigten zijn geduld op de proef stellen, en die hem duizend moeijelijkheden en kleine gebreken leeren overwinnen. Dagelijks moet hij met kinderen omgaan, die, vol levenslust en vrolijkheid, zich bij elke stuursche of stugge behandeling, van hem verwijderd gevoelen, die hen op die wijze bejegent. Zij vertrouwen hem niet, die over elken kleinen misstap zijn ongenoegen te kennen geeft. Zij achten hem niet, die door ouderdom weer eenigzins kinderachtig wordt. En ook de ouders durven hem niet meer vertrouwen, wien zijne oude dagen, in sommige opzigten, beletten met den tijd voort te gaan. Op eene andere wijze dan vroeger zijn onderwijs aan zijne leerlingen mede te deelen, valt den ouden. Ons

derwijzer lastig. Dit veroorzaakt hem dikwijls onaangenaamheden met zijne superieuren. Nieuwe leervakken op te nemen, of nieuwerwetsche schoolboeken in te voeren, brengt hem dikwijls in veel moeite en verlegenheid. Ondertusschen hij moet het, en daardoor wordt hem zijn werk hoe langer hoe moeijelijker. Het gevolg van dit alles is doorgaans, dat men hem na vele onaangenaamheden, eindelijk noodzaakt, eenen ondermeester bij zich in de school te nemen; of, heeft hij die reeds om de uitgebreidheid van zijnen werkkring moeten hebben, aan dezen het hoofdwerk op te dragen.

Dit alles maakt, dat een onderwijzer, in zijnen werkkring grijs geworden, dikwijls een ongelukkig wezen is, en dat hij even als een oud paard, dat in jeugdige jaren gevleid, op zijnen ouden dag slechts de slagen des levens van alle zijden moet gevoelen. Hoe vele onderwijzers zijn er in onze provincie, die, in jeugdige jaren als uitmuntende schoolleeraars bekend stonden, die zich op hunnen ouden dag aan krenkingen zien blootgesteld, en het vertrouwen in hun werk zien ophouden! 't Is smartelijk zijnen roem te overleven, en met hoe vele onderwijzers is dit niet het geval? Verre zij het van ons eene blaam op onze oudere broeders te werpen, daar ook ons jongere een zelfde uitzigt wacht. Maar men zie rondom zich, en elk zal de voorbeelden vinden. Neen, oude vrienden, 't is u niet gegund uwe oude dagen in rust te slijten, indien gij in jeugdige jaren niet in staat waart eenen goeden spaarpenning weg te leggen. En met hoe weinigen is dit het geval. De meesten toch zijn hun sober inkomen ten hoogste noodig, en zullen dit in 't vervolg, indien zij volgens hunnen stand wenschen te leven, ook wel noodig zijn.

De regering had dit kunnen voorkomen, indien zij, even als aan elke andere openbare betrekking, een uitzigt voor oude onderwijzers in het aanhangige wetsontwerp had geopend op eenen vreedzamen ouden dag. Het ware juist niet noodig, dat dit uitzigt, in een fonds, geheel ten koste van den lande, bestond. Even als bij zoo vele andere openbare betrekkingen hadden de onderwijzers daartoe zelve de bijdragen grootendeels kunnen leveren. Dusdoende zou de regering eene groote dienst *en* aan het onderwijs *en* aan de onderwijzers hebben bewezen. Zij had de onderwijzers van eene drukkende zorg ontheven, die toch te zwaarder drukt, naarmate het tegenwoordig bestaan toereikend is; en het schoolonderwijs had er zeer bij moeten winnen, daar dan toch steeds dit onderwijs was opgedragen aan mannen, wier krachten er voor berekend waren.

Wij wagen het, elk die belang stelt in het onderwijs, op deze bedenkingen opmerkzaam te maken, en indien ze zwaar genoeg wegen, hunnen invloed te gebruiken, om de algemeene aandacht er op te vestigen. 't Mogt iets goeds uitwerken.

.... *k.k.* *(Ing.)*

Correspondentie.

— *Wij hebben voor ons liggen een ingezonden stuk van een* Drentsch Kiesbevoegde *uit A., waarin dezelve zijne denkbeelden medesdeelt omtrent eene verbetering van ons belastingstelsel; hij acht het invoeren van het stelsel van* Porto franco, *verder de afschaffing der accijnsen op het* gemaal, geslagt, turf, zout, zeep *en* bier, *en daarentegen de verhooging der belastingen op het* gedisteleerd, de wijnen, de koloniale waren, *als:* koffij, suiker, specerijen, thee, *enz. zeer wenschelijk. Hoewel het stuk niet onbelangrijke opmerkingen bevat, hebben wij ons om onze beperkte ruimte tot de mededeeling van den korten inhoud moeten bepalen, waartoe wij te eerder besloten hebben, omdat dit onderwerp in den laatsten tijd zoo veel is besproken, dat wij vreezen, dat hetzelve niet dan in geringe mate de aandacht onzer lezers zal wekken.*

— *Het aan ons ingezonden stuk over de weigering door den R.C. geestelijke te Assen, om een arbeidsman aldaar, die onlangs met eene protestantsche vrouw getrouwd is, tot de Heilige Sacramenten toe te laten, tenzij hij van zijne vrouw de belofte verkreeg, dat de kinderen uit dit huwelijk in het Roomsche geloof zouden worden opgevoed, over de ongerustheid der vrouw en de verdeeldheid, daardoor in het huisgezin ontstaan, maken wij zwarigheid op te nemen, zoo om andere redenen als omdat wij ons blad ongaarne dienstbaar maken tot het zaaijen van godsdiensthaat; het stuk ligt dus ter beschikking van den inzender, aan wiens bedoelingen wij overigens hulde brengen.*

Mijne geliefde echtgenoote *W. A. Nijsingh* beviel heden van een' welgeschapen Zoon.

Assen, 27 *September* 1849. J. T. HOMAN.

Eenige kennisgeving.

Verkooping van **50 extra vette Drentsche** en **Friesche Schapen**, op donderdag aanstaande, des namiddags te 3 uur, ten huize van *G. Strabbing* aan den Zaagmolen bij Assen door den Deurwaarder

J. HAAK.

De ondergeteekenden, als daartoe door het collegie van Regenten over het huis van Arrest en Justitie te Assen gecommitteerd, gedenken, op dingsdag den negenden October 1800 negen en veertig, des middags om twaalf uur, in de kamer van Regenten in genoemd huis, aan den minst inschrijvende uittebesteden de leverantie der voedings- en verzorgingsmiddelen voor de beambten in de Gevangenis en de Gevangenen over het jaar 1850 te weten: **Aardappelen, Gort, Vleesch, Brood, Kaarsen, Olie, Azijn, Zout, Koffij** en **Chichorei, Melk, Groenten, Zeep, Peper, Ligstroo, Turf** voor de beambten, alsmede die voor de verwarmingsketel, alles overeenkomstig de voorwaarden en monsters daarvan voorhanden in meergenoemd huis, welke voorwaarden tevens ter lezing voorliggen in het Logement de Koppel Paarden bij *A. Hofste* te Assen. Inlichtingen verlangende, kan men zich deswege vervoegen bij den laatst-ondergeteekende of bij den concierge in genoemd huis.

Assen, 30 *September* 1849.

J. H. WESTRA, P. A. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, H. VOS.

ZWOLSCHE STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Dienstverandering van af 1 October 1849.

Van **Zwolle** Zondag, Woensdag en Vrijdag, 's morgens **zeven** uur.

Van **Amsterdam** Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, 's morgens **acht** uur.

In correspondentie met de Spoortreinen en Meppel.

Aangiften van den Burgerlijken Stand.

ASSEN. 21—28 Sept. geb. 3 M. 1 V. g.; overl. 2 V. g., 1 levenloos geb.

MEPPEL. 21—28 Sept. geb. 1 M. en 4 V. g.; overl. 3 M. en 1 V. g.; 1 levenloos geb.

COEVORDEN. 22—29 Sept. geb. 2 M.g.; geh 1 paar; overl. 4 M. en 3 V. g.

SMILDE. 22—29 Sept. geb. 2 M. 3 V. g.; geh. 1 paar; overl. 2 V. g.

LOTERIJ, 1. kl. 3.—4. lijst: n. 7840 *f* 20,000; n. 13794 *f* 5000; n. 18810 *f* 2500; n. 5639 *f* 1250; n. 13595, 15398 elk *f* 1000.

Meppel, 27 *Sept.* Rogge *f* 3.65 a *f* 4.40. Boekweit *f* 3.60 a *f* 4.30. Boter $1\frac{1}{2}$ ned. pond *f* 0.80 a *f* 1.00. Boter $\frac{1}{4}$ vat *f* 11.00 a *f* 12.00. Broodzetting: 6 ned. pond roggebrood *f* 0.37.

Groningen, 28 *Sept.* Tarwe jarige *f* 7.25, nieuwe *f* 6.50 a *f* 5.00. Rogge *f* 3.25 a *f* 3.85; nieuwe *f* 3.85. Boekweit zand *f* 3.40 a *f* 3.85, veen *f*„.„ a *f*„.„. Garst *f* 2.80 a *f* 3.05, nieuwe zomer *f* 2.70 a *f* 2.90, knobbe *f* 3.00 a *f* 3.30. Dikke haver *f* 2.25 a *f* 2.95. Voerhaver *f* 1.90 a *f* 2.10. Paardeboonen *f* 3.75 a *f* 4.10. Koolzaad *f* 10.00 a *f* 11.00. Dederzaad *f* 8.00 a *f* 8.75. Geel Mosterdzaad *f* 5.00 a *f* 7.60. Zomerzaad *f* 7.50 a *f* 9.75. Gort grove *f*„.„ a *f* 5.50, parel 100 ned. pond *f* 8.25 a *f* 8.50. Raapolie per vat *f*„.„ Boter $\frac{1}{4}$ vat *f*„.„.

Tarwe en rogge met weinig handel in een doen. Boekweit 10 ct lager verkocht. Garst tot genoteerde prijzen wel afgaande. De beste soorten haver met genegene koopers 5 a 10 ct hooger verkocht, andere soorten prijshoudend. Boonen als voren. Kool- en Zomerzaad wel zoo aangenaam en ruim vorige prijzen besteed. Geel Mosterdzaad weinig in omgegaan.

Zwol, 28 *Sept.* Tarwe oude *f* 9.25 a *f* 9.00, nieuwe *f* 8.00 a *f* 7.00. Rogge nieuwe *f* 4.60 a *f* 4.10. Boekweit *f* 5.00 a *f* 4.50. Aardappelen *f* 1.40 a *f* 1.00. Boter ned. pond *f* 0.67 a *f* 0.55. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 15.00 a *f* 14.00.

Amsterdam, 29 *Sept.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $53\frac{15}{16}$ a 54; dito 3 pct $63\frac{3}{4}$; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4 pct. $84\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{4}$; O. I. leening 4 pct „ a „; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct. $84\frac{1}{2}$ a $\frac{5}{8}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct $162\frac{1}{2}$; Haarlemmerm. 5 pct „ a „; Aand. Rijnspoorw. $4\frac{1}{2}$ pct $83\frac{1}{2}$; Aand. Holl. Spoorw. Maatst „ a „.

De handel in Holl. fondsen was heden zeer onbeduidend. Alle soorten derzelve waren nagenoeg als gisteren.

Te *Assen* bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.